

Samenvatting

De afgelopen jaren heeft Maastricht en met name de wijk Heer meerdere malen te kampen gehad met extreme neerslaggebeurtenissen. Daarbij zijn ook woningen via de voorkant onder water gelopen hetgeen ongewenst is. Ondanks het feit dat de inspanningen erop zijn gericht om wateroverlast te voorkomen is onmogelijk om problemen op korte termijn op te lossen. Het gebied “Heer onder Kerk” is een van de gebieden waar woningen regelmatig water op de begane grond in de woning hebben staan. Voor dit gebied wordt een subsidieregeling voor waterkerende constructies geïntroduceerd. Deze subsidieregeling dient als proef. Afhankelijk van de uitkomsten van deze pilot wordt bekeken of een stadsbrede subsidieregeling wordt geïntroduceerd.

Uitgegaan wordt van een subsidie van 90 % met een maximum van € 3500 per woning. De regeling heeft een looptijd tot en met 31 december 2027.

1. Beslispunten

1. De Subsidieregeling waterkerende constructies ‘Heer onder de Kerk’ gemeente Maastricht 2025 vast te stellen.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 19 augustus 2025:

Conform.

2. Aanleiding

In 2023 en 2024 is het pilotgebied meerdere malen getroffen door extreme neerslaggebeurtenissen. De neerslaghoeveelheden waren dermate groot dat het rioolstelsel het hemelwater niet kreeg verwerkt. Er is onderzocht of er plekken in de openbare ruimte zijn waar overtollig hemelwater naar afgeleid kan worden, op basis daarvan zijn er maatregelen in de openbare ruimte uitgevoerd. Ondanks alle geleverde inspanningen constateren we ook dat door de grote neerslagintensiteiten het oplossen van de problematiek nog lange tijd gaat duren en onderdeel uitmaakt van een lange termijnstrategie waarbij we ons de vraag moeten stellen óf we alle problemen daadwerkelijk kunnen oplossen. Om de inwoners uit het zwaarst getroffen gebied, die regelmatig te kampen hebben met wateroverlast op de begane grond in de woning, toch te kunnen beschermen tegen het water van buitenaf willen we subsidie beschikbaar stellen voor het plaatsen van een waterkerende constructie. Waarbij de gemeente 90% van de totale kosten vergoed met een maximum van € 3500 per subsidie.

3. Beoogd effect

Het oplossen van de hemelwaterproblematiek en wateroverlast is een van de speerpunten binnen het vigerende waterprogramma 2023-2027 dat in november 2022 is vastgesteld. Met de Subsidieregeling waterkerende constructies 'Heer onder de kerk' 2025 pakken we de onaanvaardbare hemelwaterproblematiek in het (momenteel) grootste probleemgebied aan. Zo hebben we aandacht voor het gebied waar op korte termijn geen andere mogelijke maatregelen getroffen kunnen worden. In het waterprogramma is aangegeven dat er water op straat wordt geaccepteerd mits het geen onaanvaardbare gezondheidsrisico's veroorzaakt en geen schade geeft (tussen de stoepranden). Water op straat met lichte schade (opdrijvende putdeksels en water boven de stoepranden) mag gemiddeld 1x per 2 jaar voorkomen. Uitstroming vanuit de gemengde riolering via de kolken moet voorkomen worden vanwege risico's voor de volksgezondheid. Na het sluiten van de subsidieregeling wordt de regeling geëvalueerd. Afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie kan worden bepaald of het werkingsgebied wordt uitgebreid.

4. Argumenten

1.1 Dit is een maatregel die we nu kunnen uitvoeren tegen wateroverlast.

Ondanks het feit dat er veel inspanningen worden geleverd om wateroverlast te voorkomen dienen we ons ook te realiseren dat het lange tijd gaat duren voordat Maastricht volledig klimaatbestendig is. Waarbij het tevens de vraag is of we alle problemen krijgen opgelost, de buien in 2023 en 2024 waren

behoorlijk intensief waarbij veel neerslag in korte tijd viel. De verwachting daarbij is dat de buien naar verwachting nog intensiever worden.

1.2 Het voorkomt schade.

Water op straat kunnen we niet voorkomen, in het vigerende waterprogramma is aangegeven dat water op straat een maal in de twee jaar wordt geaccepteerd. Water in de woning willen we zoveel als mogelijk voorkomen, dit heeft immers een behoorlijke impact voor de inwoners. Buiten schade aan de woning en inboedel leidt dit ook vaker tot emotionele en psychische schade, deze twee laatste aspecten willen we uiteraard zoveel als mogelijk voorkomen. Het faciliteren van schotten kan ertoe bijdragen dat de schade in de woning wordt voorkomen.

1.3 Het ondersteunt het zwaarst getroffen gebied binnen de gemeente

Het pilotgebied waarvoor gekozen is, is de afgelopen jaren het zwaarst getroffen. De gebouwen in 'Heer onder de kerk' hebben te maken gehad met wateroverlast op de begane grond en veel schade. Omdat er op korte termijn geen oplossing bestaat voor deze wateroverlast kan het college middels deze subsidieregeling de eigenaren van de gebouwen ondersteunen door financiële middelen ter beschikking te stellen om waterkerende constructies te plaatsen.

5. Kanttekeningen of risico's

1.1 Het is geen volledig gefaciliteerde oplossing.

De verantwoordelijkheid voor het aanbrengen van de constructies en het daadwerkelijk plaatsen ervan ligt bij de bewoner zelf. De gemeente beperkt zich tot het geven van adviezen, daarbij wordt ook beoordeeld of water niet wordt afgewenteld naar de naastgelegen percelen, zowel als privaat als publiek terrein. Dit proces kan leiden tot onbegrip en frustratie bij de inwoners omdat deze veronderstellen dat ze volledig gefaciliteerd worden en de oplossing van het probleem in de openbare ruimte en dus gemeente ligt. De gemeente Maastricht blijft zich onverminderd inzetten om de wateroverlast zoveel als mogelijk te beperken. Dit kost tijd en vraagt om een adequate communicatie. Anderzijds betekent dit ook dat we van de inwoners een bijdrage vragen om de wateroverlast verder te beperken. Via de campagne "waterklaar" blijven we de inwoners informeren over mogelijke oplossingen op eigen terrein.

1.2 Er wordt gewerkt met een pilot

Mogelijk leidt deze pilot tot teleurstelling bij bewoners die wel wateroverlast hebben gehad maar buiten het pilotgebied vallen. Dit gebied is zoals eerder uitgelegd onder argument 1.3 in het verleden het zwaarst getroffen gebied. Door te werken met een pilot wordt er ervaring opgedaan over de werking en het succes van de regeling.

6. Financiële gevolgen

Vooralsnog wordt voorgesteld om € 150.000 beschikbaar te stellen voor deze pilot. De verwachting is dat hiermee tussen de 40 en 70 adressen gefaciliteerd kunnen worden. Financiering ervan wordt voorzien vanuit de exploitatie van het vigerende Waterprogramma. Binnen het Waterprogramma is in de exploitatie een post onvoorzien opgenomen. Vanuit deze post kan de benodigde dekking van € 150.000, -- voor de subsidieregeling worden gerealiseerd. Er is voldoende financiële ruimte aanwezig en ophoging van het beschikbare budget is niet noodzakelijk.

Deze lasten maken onderdeel uit van de kostendeekkende berekening van de rioolheffing. Er zijn derhalve geen gevolgen voor de rioolvoorziening of de hoogte van de rioolheffing.

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

Er heeft geen participatie plaatsgevonden. Na de overlast gevende buien in 2023 en 2024 is er wel veel contact geweest met de inwoners die te kampen hebben gehad met wateroverlast. Dit heeft ook geleid tot gesprekken en adviezen en waar mogelijk heeft de gemeente maatregelen genomen in de openbare ruimte om wateroverlast te beperken. Er is echter sprake van een restopgave waarbij er op korte termijn geen maatregelen voorhanden zijn, over het algemeen is daarvoor begrip maar men vraagt daarbij wel naar oplossingen op eigen terrein. Deze regeling kan hierin voorzien, een ruim jaar na implementatie van deze regeling of op het moment dat het totale subsidiebedrag is vergeven zal een evaluatie plaatsvinden. Daarna kunnen we zien of de pilot een succes was.

De looptijd van de regeling start na positieve besluitvorming, het streven is om deze regeling te laten starten per 1 september 2025 en deze vervalt tot 31 december 2027.

8. Communicatie

Om de bewoners van goede informatie te voorzien zal er een bewonersbrief met informatie gestuurd worden en een nieuwsbericht op de gemeentelijke website worden geplaatst. Tevens wordt in “waterklaar” een passage opgenomen waarin specifiek voor de gemeente Maastricht wordt verwezen

naar het schottenprogramma. Ook zal de subsidieregeling op de gebruikelijke en wettelijk verplichte manier worden gepubliceerd op de daarvoor ingerichte websites.